

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obo/8/2022
Identifikačné číslo spisu:	7217224028
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:7217224028.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu JUDr. Melánie Burdovej, so sídlom Hraničná č. 2, Košice, správcu konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín, so sídlom Palín, IČO: 31 719 139, proti žalovaným 1/ M. K., narodenej XX. S. XXXX, bytom I. č. XX, H., 2/ Z. K., narodenej X. M. XXXX, bytom G. č. X, H., 3/ Ing. S. K., narodenému X. Z. XXXX, bytom I. č. XXXX, zastúpenými advokátom JUDr. Ivanom Čurillom, so sídlom Fabíniho č. 11, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 299.890,81 € s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu, ako aj žalovaných proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 14Cbi/1/2020-566 z 25. júla 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 14Cbi/1/2020-566 z 25. júla 2022 v napadnutých výrokoch I., III. a IV. z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odôvodnenie

1 Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 14Cbi/1/2020-566 z 25. júla 2022 žalobe čiastočne vyhovel, keď uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 21.752,53 eur spoločne a nerozdielne v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Samostatným výrokom žalobu vo zvyšnej časti zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania v rozsahu 85,60% v prospech žalovaných.

2 V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcom uplatnená pohľadávka v sume 64.891,31 eur predstavovala rozdiel medzi príjmom 555.794,66 eur (predtým 16.743.870,- Sk) a výdavkami 490.903,35 eur (predtým 14.788.954,40 Sk), ktoré pôvodne ustanovený správca konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Miloslav Pinčák mal v rámci výkonu svojej funkcie za obdobie od vzniku funkcie až do jej zániku smrťou správcu. Žalobca (v čase podania žaloby JUDr. Lukáš Mihaľov, správca konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín, v súčasnej dobe nový správca uvedený v záhlaví uznesenia) sa žalobou domáhal voči žalovaným 1/ až 3/ zaplatenia istiny 64.891,31 eur, ako i úrokov z omeškania vo výške 5% ročne z dlžnej sumy od 12. októbra 2017 do zaplatenia. Zároveň si

uplatnil i nárok na náhradu trov konania. Žalobca uplatnený nárok odôvodnil tým, že ako správca konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín žiadal od právnych nástupcov (dedičov) pôvodne ustanoveného zomrelého správcu konkurznej podstaty zaplatenie istiny 64.891,31 eur patriacej do konkurznej podstaty úpadcu. Žalobca poukázal na to, že konkurz na majetok úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín bol vyhlásený 21. marca 2003, pričom do funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu bol ustanovený JUDr. Miloslav Pinčák, ktorý v priebehu konkurzného konania dňa 23. septembra 2015 zomrel. V dôsledku smrti pôvodne ustanoveného správcu konkurznej podstaty povinnosť vydať istinu 64.891,31 eur patriacu do konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín prešla zo zomrelého správcu na jeho dedičov (žalovaných 1/ až 3/). Žalovaní 1/ až 3/ namietli, že pôvodne ustanovený správca JUDr. Miloslav Pinčák nemal zriadený žiadny bankový účet a ako jeho dedičia nemali k dispozícii žiadne finančné prostriedky z konkurzu. Pred postúpením veci na kauzálnu príslušnosť Krajský súd v Košiciach, na pojednávaní uskutočnenom na Okresnom súde Košice II dňa 9. mája 2018, žalobca navrhol pripustiť zmenu petitu žaloby tak, že žalovaným 1/ až 3/ žiadal uložiť povinnosť zaplatiť istinu 299.890,81 eur, ktorá suma predstavovala celkovú hodnotu nadobudnutého dedičstva po poručiteľovi JUDr. Miloslavovi Pinčákovi. Návrh na rozšírenie žaloby odôvodnil postojom žalovaných 1/ až 3/ v tom zmysle, že výdavky správcu musia byť schválené až konečnou správou po speňažení celého majetku, preto navrhol nezohľadniť výdavky pôvodného správcu 490.903,35 eur (pôvodne 14.788.954,40 Sk) a žalovaným žiadal uložiť povinnosť zaplatiť istinu 299.890,81 eur. O tomto procesnom návrhu žalobcu rozhodol súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 23. júna 2022 tak, že navrhovanú zmenu pripustil s tým, že predmetom konania sa stal rozšírený nárok žalobcu na zaplatenie istiny 299.890,81 eur.

3 Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku ďalej ozrejmil, že na základe vykonaného dokazovania považoval za nesporné, že na majetok úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín bol uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K 16/03-12 z 21. marca 2003 vyhlásený konkurz a za správcu konkurznej podstaty bol ustanovený JUDr. Miloslav Pinčák, komerčný právnik. Výkon funkcie správcu skončil pôvodnému správcovi JUDr. Miloslavovi Pinčákovi fakticky dňa 23. septembra 2015, a to z dôvodu jeho úmrtia. Následne, na základe uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 3K 16/03-12 z 4. februára 2016 (ktoré nadobudlo právoplatnosť 1. marca 2016), sa správcom konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín stal JUDr. Lukáš Mihal'ov, pričom jeho nástupcom vo funkcii správcu je v súčasnej dobe JUDr. Melánia Burdová. Krajský súd v Košiciach mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že JUDr. Miloslav Pinčák ako pôvodný správca konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín k 28. aprílu 2008 zabezpečil príjem úpadcu nasledovne: 12.819.500,- Sk (správne 12.519.500,- Sk - pozn. odvolacieho súdu) speňažením majetku, 33.235,- Sk ako úrok a 79.450,- Sk za nájom. Ako nesporné vyhodnotil tiež skutočnosti, že k 28. aprílu 2008 (respektíve ku dňu vyhlásenia konkurzu) predstavoval majetok úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín titulom zostatku v pokladni a na účtoch sumu 354.401,- Sk, zatiaľ čo žalovaní 1/ až 3/, ktorí sú dedičmi po poručiteľovi JUDr. Miloslavovi Pinčákovi, získali po ňom dedičstvo v celkovej hodnote 299.890,81 eur (čistá hodnota dedičstva bez známych pasív, nezahŕňajúc pohľadávku uplatnenú v predmetnej veci). Rovnako nespornou bola pre súd prvej inštancie skutočnosť, že ku dňu zániku funkcie správcu JUDr. Miloslava Pinčáka neexistovala žiadna pokladňa a ani žiadny bankový peňažný účet, kde by správca mal uložené nejaké finančné prostriedky úpadcu.

4 Súd prvej inštancie ako spornú skúmal otázku, či v súvislosti s výkonom funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín došlo pôvodne ustanoveným správcom JUDr. Miloslavom Pinčákom k porušeniu nejakej povinnosti a v kladnom prípade, či také porušenie malo za následok vznik škody na strane úpadcu. Dospel k záveru, že JUDr. Miloslav Pinčák ako správca konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín podľa § 39 zákona č. 8/2005 Z. z. o správcoch a zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „Zákon o správcoch“) mal v súlade s § 10 ods. 1 a 2 citovaného zákona povinnosť uložiť všetky finančné prostriedky úpadcu na účet v banke s tým, že uvedenú povinnosť si nesplnil. V danej súvislosti poukázal na zistenia správcu konkurznej podstaty ustanoveného po smrti pôvodného správcu, podľa ktorých v prospech úpadcu nebol vedený žiadny peňažný účet. Novo ustanovený správca preto podľa súdu prvej inštancie nemal možnosť disponovať so žiadnymi finančnými prostriedkami úpadcu (ak nejaké existovali), ktoré by mohol použiť

na uspokojenie veriteľov (prípadne na úhradu výdavkov podstaty) v rámci príslušného konkurzného konania. Krajský súd v Košiciach poukázal tiež na závery vyslovené v odsekoch 26 až 34 odôvodnenia svojho rozhodnutia, z ktorých vyplývalo, že pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák mal ku dňu smrti za úpadcu disponovať s finančnými prostriedkami vo výške 21.752,53 €, tie ale neboli na žiadnom peňažnom účte úpadcu. Uvedeným porušením zákonnej povinnosti (nevedenie účtu s financiami úpadcu) zomrelý JUDr. Miloslav Pinčák spôsobil úpadcovi škodu, za ktorú zodpovedal podľa § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej aj ako „Zákon o konkurze a vyrovnaní „ alebo „ZoKV“). Čo sa týka obrany žalovaných 1/ až 3/, že z konkurznej podstaty úpadcu nezískali od poručiteľa JUDr. Miloslava Pinčáka žiadnu finančnú čiastku, súd prvej inštancie námietku žalovaných vyhodnotil ako nedôvodnú, poukazujúc na ust. § 470 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého žalovaní 1/ až 3/ ako dedičia po zomrelom JUDr. Miloslavovi Pinčákovi zodpovedali za jeho záväzky (v prejednávanej veci za povinnosť nahradiť škodu podľa § 8 ods. 2 ZoKV) do výšky nadobudnutého dedičstva, a to bez ohľadu na skutočnosť, či v rámci dedičstva získali nejaké peňažné prostriedky z majetku úpadcu alebo nie. Keďže žalovaní 1/ až 3/ nesporné získali dedičstvo po poručiteľovi JUDr. Miloslavovi Pinčákovi v celkovej výške 299.890,81 eur, súd prvej inštancie uzavrel, že zodpovedajú za záväzky poručiteľa až do danej sumy. Súd prvej inštancie zároveň dodal, že vychádzajúc z platnej právnej úpravy, na zodpovednosti žalovaných 1/ až 3/ za dlh poručiteľa JUDr. Miloslava Pinčáka až do výšky dlhu 299.890,81 eur nič nezmenila ani skutočnosť, že v rámci prerokovania dedičstva po poručiteľovi nebol záväzok poručiteľa, uplatnený predmetnou žalobou, zahrnutý do pasív dedičstva. Úspešná nebola ani obrana žalovaných 1/ až 3/ poukazujúca na znenie ustanovenia § 211 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „Civilný mimosporový poriadok“ alebo „CMP“), podľa ktorého, ak sa objaví po právoplatnosti uznesenia, ktorým sa konanie o dedičstve skončilo, ďalší poručiteľov majetok, prípadne aj dlh, súd na návrh vykoná o tomto majetku dodatočné konanie o dedičstve s tým, že ak sa objaví iba dlh poručiteľa, dodatočné konanie o dedičstve sa nevykoná. Súd prvej inštancie k nej uviedol, že citované zákonné ustanovenie predstavuje procesné riešenie situácie, keď sa po právoplatnom prejednaní dedičstva dodatočne objavia nové dlhy poručiteľa, žiadnym spôsobom však neovplyvňuje zákonnú zodpovednosť dedičov za dlhy poručiteľa. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku poukázal na to, že po oboznámení sa so stanoviskami strán sporu a s obsahom predložených listinných dôkazov zistil, že ku dňu smrti JUDr. Miloslava Pinčáka mal mať úpadca Agro Poľnohospodárske družstvo Palín na svojom peňažnom účte (pokiaľ by bol riadne založený) sumu 655.316,60 Sk, ktorá s ohľadom na uvedené predstavuje výšku škody spôsobenej pôvodným správcou konkurznej podstaty JUDr. Miloslavom Pinčákom úpadcovi, zatiaľ čo zodpovednosť za škodu súd pričítal žalovaným 1/ až 3/. Výšku škody súd určil zo zisteného rozdielu peňažných aktív úpadcu a výdavkov pôvodného správcu konkurznej podstaty, t. j. 15.444.271,- Sk - 14.788.954,40 Sk. Ďalej v odôvodnení rozsudku ozrejmil, že pri určení výšky škody vychádzal z nesporných skutočností uvedených v odseku 14 odôvodnenia rozsudku a z odpovedí na sporné otázky uvedené v odseku 15 odôvodnenia. Súd prvej inštancie za podstatný listinný dôkaz, z ktorého mu vyplynuli závery ohľadom výšky škody označil Správu o doterajšej činnosti - príjmy a výdaje k 28. aprílu 2008, ktorú dňa 28. apríla 2008 vyhotovil zomrelý JUDr. Miloslav Pinčák pre dozorujúci konkurzný súd, Krajský súd v Košiciach. Za aktíva úpadcu súd prvej inštancie označil položky: 1/ príjmy speňažením majetku v sume 12.819.500,- Sk (správne 12.519.500,- - pozn. odvolacieho súdu), 2/ úrok v sume 33.235,- Sk, 3/ príjmy za nájom majetku úpadcu v sume 79.450,- Sk, 4/ majetok úpadcu ku dňu vyhlásenia konkurzu titulom zostatku v pokladni a na účtoch v sume 354.401,- Sk a 5/ príjmy titulom získaných pohľadávok úpadcu 2.457.685,- Sk; ktoré aktíva predstavovali celkovo sumu 15.744.271,- Sk.

5 K námietke žalovaných 1/ až 3/, že pohľadávky úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín v sume 2.457.685,- Sk predstavovali sumu nevymôžených pohľadávok úpadcu a nejednalo sa o už získané finančné prostriedky, Krajský súd v Košiciach poznamenal, že žalovaní svoje tvrdenia v konaní žiadnym konkrétnym spôsobom nepreukázali. Dospel k záveru, že uvedené tvrdenia nevyplývali ani zo Správy o doterajšej činnosti - príjmy a výdaje z 28. apríla 2008, ktorú vyhotovil pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák, pričom z jej kontextu naopak vyplynulo, že sa jednalo o už získané finančné prostriedky úpadcu, a to s poukazom na predposledný odsek správy, v zmysle ktorého, pre ukončenie konkurzu bolo potrebné speňažiť už len poľnohospodársku pôdu úpadcu.

Poukázal tiež na skutočnosť, že podľa Súpisu konkurznej podstaty založeného na č. l. 24 spisu, výška pohľadávok úpadcu predstavovala sumu 5.670.180,60 Sk, pričom ak by bolo správne tvrdenie žalovaných 1/ až 3/, že suma pohľadávok úpadcu vo výške 2.457.685,- Sk bola ešte nevymožená, tak v predmetnom súpise konkurznej podstaty mala byť uvedená suma 3.212.495,60 Sk ako rozdiel 5.670.180,60 Sk a 2.457.685,- Sk ako vymožená suma pohľadávok, avšak taká suma v súpise uvedená nebola. Súd prvej inštancie skúmal i opodstatnenosť tvrdenia žalobcu, že súdny exekútor JUDr. Jozef Blaško počas konkurzu, dňa 7. apríla 2003, zaslal na účet označený správcom konkurznej podstaty sumu 1.345.006,- Sk (správne 1.354.006,- pozn. odvolacieho súdu) predstavujúcu zostatok dražobného výťažku za predaj nehnuteľností úpadcu pred vyhlásením konkurzu. Uvedené finančné prostriedky nemali byť podľa žalobcu zohľadnené v Správe o doterajšej činnosti - príjmy a výdaje z 28. apríla 2008 ako súčasť príjmov úpadcu v rámci pohľadávok úpadcu, o čom mal svedčiť list súdneho exekútora JUDr. Jozefa Blaška zo 14. júna 2018. Krajský súd v Košiciach vo vzťahu k uvedenému konštatoval, že z obsahu listu súdneho exekútora ani z obsahu Správy o doterajšej činnosti - príjmy a výdaje z 28. apríla 2008 nebolo možné bezpochyby vyvodiť, že vyplatený zostatok dražby nebol zahrnutý v pohľadávkach nadobudnutých správcom konkurznej podstaty do dňa vyhotovenia správy. List súdneho exekútora iba potvrdzoval skutočnosť, že súdny exekútor vyplatil správcovi konkurznej podstaty zostatok dražobného výťažku, ohľadom zaradenia alebo nezaradenia danej platby do pohľadávok úpadcu v zmysle správy z 28. apríla 2008 nemal žiadnu výpovednú hodnotu, súd prvej inštancie preto príslušnú sumu 1.345.006,- Sk (správne 1.354.006,- viď č.l. 371 - pozn. odvolacieho súdu) nezahrnul do aktív úpadcu. Vo vzťahu k ďalšej spornej otázke, či sa na účte úpadcu po ukončení funkcie pôvodného správcu skutočne nachádzala nejaká finančná čiastka, bolo potrebné zodpovedať i otázku výšky výdavkov pôvodne ustanoveného správcu konkurznej podstaty a tiež otázku či je možné výdaje vo výške 13.789.491,- Sk (správne 13.789.191,- Sk - pozn. odvolacieho súdu) uvedené vo vyúčtovaní správcu (Správe o doterajšej činnosti - príjmy a výdaje z 28. apríla 2008) považovať za opodstatnené. Súd prvej inštancie konštatoval opodstatnenosť výdavkov správcu konkurznej podstaty, ktoré predstavovali celkovo sumu 14.788.954,40 Sk. Za účelom odôvodnenia vysloveného záveru súd prvej inštancie uviedol, že žalobca predmetné výdaje správcu konkurznej podstaty úpadcu najprv v plnom rozsahu akceptoval a až neskôr ich spochybnil a v dôsledku toho rozšíril žalobný návrh na sumu predstavujúcu plnú výšku nadobudnutého dedičstva žalovaných 1/ až 3/ po poručiteľovi JUDr. Miloslavovi Pinčákovi. Výdavky správcu konkurznej podstaty úpadcu, deklarované v jeho správe z 28. apríla 2008, považoval Krajský súd v Košiciach za správne, keďže žalobca ich opodstatnenosť žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil a s ohľadom na zákonné postavenie správcu konkurznej podstaty (osoba poverená štátom na realizáciu konkurzného konania) mal súd za to, že správu je potrebné považovať za hodnovernú až do doby, kým sa nepreukáže opak (analogia s § 205 Civilného sporového poriadku). Skutočné výdavky správcu vo výške 14.788.954,40 Sk súd prvej inštancie akceptoval z dôvodu, že žalobca sám v žalobe uviedol, že takú sumu výdavkov zistil vychádzajúc z obsahu bankových výpisov a pokladničných dokladov úpadcu, ktorými disponoval, zatiaľ čo uvedené tvrdenie nikto nerozporoval.

6 K otázke premlčania žalobou uplatneného nároku Krajský súd v Košiciach uviedol, že s ohľadom na predmet konania, ktorým je nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenú zomrelým JUDr. Miloslavom Pinčákom pri výkone funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín, jednalo sa o obchodnoprávny vzťah, na ktorý bolo potrebné v otázke premlčania uplatniť príslušné ustanovenia zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej aj ako „Obchodného zákonníka“ alebo „ObZ“), pretože daná právna úprava premlčania má komplexnú povahu. Pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák zomrel 23. septembra 2015, potom najskôr odo dňa zániku funkcie (od 23. septembra 2015) bolo možné novým správcom konkurznej podstaty požadovať vydanie peňazí podliehajúcich konkurzu. Objektívna desaťročná premlčacia lehota na uplatnenie žalobného nároku podľa § 398 Obchodného zákonníka mohla preto márne uplynúť až 24. septembra 2025. Súd prvej inštancie navyše dodal, že aby sa novo nastupujúci správca JUDr. Tomáš Štefka mohol dozvedieť o vzniku škody, musel by mu byť najprv odovzdaný príslušný správcovský spis a k tomu mohlo dôjsť najskôr po jeho ustanovení do funkcie dňa 7. januára 2016. Ak by sa nový správca o škodu dozvedel okamžite v deň vzniku jeho funkcie, tak 4 ročná subjektívna premlčacia lehota na uplatnenie nároku podľa § 397 Obchodného zákonníka mohla márne uplynúť najskôr 8. januára 2020. Krajský súd v Košiciach procesnú obranu žalovaných 1/ až 3/ spočívajúcu vo vznesení námietky premlčania

vyhodnotil ako neúspešnú, pretože žalobca podal žalobu 17. októbra 2017, teda ešte pred uplynutím subjektívnej a objektívnej premľacej lehoty. V danej súvislosti súd dodal, že aj pokiaľ by sa premľanie riadilo režimom podľa zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“), nárok žalobcu by rovnako nebol premľaný, pretože ku dňu podania žaloby by neuplynula objektívna 3 ročná a ani subjektívna 2 ročná premľacia lehota (§ 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka).

7 O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP spôsobom, že žalovaným 1/ až 3/ priznal voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu podľa pomeru ich úspechu vo veci. Pomerný úspech žalovaných 85,6% vyplynul zo skutočnosti, že žalovaní boli úspešní v 92,8% z uplatnenej čiastky, pričom úspech žalobcu bol 7,2% , pomer úspechu žalovaných 1/ až 3/ preto predstavoval rozdiel 92,8% - 7,2%.

8 Na dôvazok sa Krajský súd v Košiciach vyjadril i k námietke žalovaných 1/ až 3/ týkajúcej sa spôsobu akým by mali žalobcovi v konaní plniť, rozporovali že by mali plniť spoločne a nerozdielne. Vychádzajúc z obsahu predmetu sporu (záväzok po jednom poručiťovi), z výšky nadobudnutého dedičstva, ako aj zo skutočnosti, že žalovaní 1/ až 3/ sú si navzájom blízke osoby, súd vyhovel požiadavke žalobcu a žalovaných 1/ až 3/ uložil povinnosť plniť v prospech žalobcu spoločne a nerozdielne s odôvodnením, že také plnenie má oporu v § 511 Občianskeho zákonníka. Zároveň ozrejmil, že ďalšie dokazovanie nevykonával, pretože strany sporu pred ukončením dokazovania na pojednávaní dňa 23. júna 2022 výslovne uviedli, že žiadne ďalšie dokazovanie nežiadajú vykonať.

9 Rozsudok súdu prvej inštancie napadli žalobca i žalovaní 1/ až 3/ odvolaním.

10 Žalobca podal odvolanie proti tomuto rozsudku vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalovaným 1/ až 3/ priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 85,60%, navrhujúc rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania zmeniť tak, že súd žalovaným 1/ až 3/ nárok na náhradu trov konania neprizná. Žalobca svoje odvolanie odôvodnil § 365 ods. 1 písm. h/ CSP v domnienke, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V danej súvislosti poukázal i na § 33 ods. 1 písm. b/ ZoKV, podľa ktorého z uspokojenia pohľadávok sú vylúčené trovy účastníkov konania vzniknuté im účasťou na konkurznom konaní. Na objasnenie svojho tvrdenia uviedol, že povinnosť náhrady trov konania v prospech žalovaných 1/ až 3/, ktorá mu bola napadnutým výrokom uložená, je pohľadávkou vzniknutou počas prebiehajúceho konkurzného konania. Žalobca ďalej poznamenal, že pohľadávka vznikla v dôsledku skutočnosti, že predchádzajúci správca konkurznej podstaty úpadcu podal žalobu, ktorá bola opodstatnená, keďže pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák vo svojej správe z 28. apríla 2008 označil zostatok finančných prostriedkov úpadcu vo výške 1.655.080,- Sk s tým, že daná suma nasledujúcemu správcovi konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Lukášovi Michal'ovovi nebola odovzdaná. Žalobca má za to, že keby pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák odovzdal celú spisovú dokumentáciu ako i predmetné finančné prostriedky pochádzajúce zo speňaženia majetku úpadcu v roku 2008 nasledujúcemu správcovi konkurznej podstaty JUDr. Lukášovi Michal'ovovi, nebolo by nutné iniciovať predmetné súdne konanie, a teda by nevznikli ani trovy s ním súvisiace. Ďalej ozrejmil, že podľa výkladu citovaného zákonného ustanovenia, ak v sporoch, v ktorých je účastníkom konania správca konkurznej podstaty bude druhému účastníkovi priznaná náhrada trov konania na základe jeho úspechu v spore, náhradu trov konania nebude možné uspokojiť v konkurznom konaní. Náhradu trov konania rovnako nebude možné uplatniť ani voči správcovi konkurznej podstaty ako súkromnej osobe, keďže v konaní vystupoval namiesto úpadcu a po skončení konkurzu je daná pohľadávka vymáhateľná voči úpadcovi. Z uvedeného podľa žalobcu vyplýva, že žalovaní 1/ až 3/ si po vydaní uznesenia, ktorým bude vyčíslená výška trov prvoinštančného konania môžu danú pohľadávkou prihlásiť do konkurzného konania formou prihlášky s tým, že po uspokojení všetkých prihlásených pohľadávok zabezpečených veriteľov a po uspokojení všetkých ostatných veriteľov bude nasledovať uspokojenie predmetnej pohľadávky.

11 Žalovaní 1/ až 3/ (ďalej aj ako „odvolatelia“) podali odvolanie v časti výroku I., ktorým súd zaviazal žalovaných 1/ až 3/ na zaplatenie istiny 21.752, 53 eur žalobcovi, v časti výroku III. o náhrade trov

konania a výroku IV., ktorým súd prvej inštancie určil, že povinnosti uložené vo výroku I. sú žalovaní povinní splniť spoločne a nerozdielne v lehote 3 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku. Žalovaní 1/ až 3/ svoje odvolanie odôvodnili znením § 365 ods. 1 písm. f/ CSP a žiadali, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietne v celom rozsahu. Domáhali sa tiež náhrady trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100%. Žalovaní vo svojom odvolaní uviedli, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav, keď sporné pohľadávky v sume 2.457.685,- Sk mal za vymožené a ako také ich zahrnul do speňaženého majetku úpadcu, čím došlo k porušeniu zákona. Žalobca vyslovil tvrdenie o existujúcich nevymôžených pohľadávkach už v žalobnom návrhu. Podľa žalovaných, pohľadávka je majetkovou hodnotou vyčísliteľnou v peniazoch, avšak vo vzťahu k nim, nie je možné vyvodzovať voči nim, ako dedičom pôvodného správcu konkurznej podstaty, zodpovednosť za takú pohľadávku. Zároveň v odvolaní namietli, že by pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák mal, podľa súdu prvej inštancie, porušiť povinnosť správcu viesť účet v banke s odôvodnením, že uvedená povinnosť správcu bola zákonodarcom ustanovená až Zákonom o správcoch č. 8/2005 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2005. Keďže konkurz úpadcu bol vedený ešte podľa Zákona o konkurze a vyrovnaní, ktorý povinnosť viesť účet v banke správcovi neustanovoval, žalovaní sú názoru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu právnomu záveru keď rozhodol, že porušením § 10 Zákona o správcoch spôsobil správca JUDr. Miloslav Pinčák úpadcovi škodu podľa § 8 ods. 2 Zákona o konkurze a vyrovnaní. V danej súvislosti poukázali na znenie prechodných ustanovení zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj ako „Zákon o konkurze a reštrukturalizácii“ alebo ZoKR“), konkrétne na ust. § 206 ods. 1 zákona, v zmysle ktorého, konkurzy začaté pred účinnosťou zákona (1. júla 2005) sa dokončia podľa doterajších predpisov, teda podľa Zákona o konkurze a vyrovnaní. Keďže všetky úkony speňaženia majetku úpadcu, ako i vyplatenie výdavkov správcu konkurznej podstaty JUDr. Miloslava Pinčáka boli urobené ešte pred nadobudnutím účinnosti ZoKR, čo sa týka úvahy o vzniku škody, škoda mohla úpadcovi vzniknúť iba v období pred 1. júlom 2005. S poukazom na skutočnosť, že zo správy pôvodného správcu konkurznej podstaty úpadcu jednoznačne vyplýva kedy došlo k speňaženiu majetku úpadcu, v akej výške bol speňažený a aké náklady v danej súvislosti správcu vynaložil, odvolatelia sa domnievajú, že rozhodným pre určenie času vzniku škody bol postup správcu v čase speňažovania majetku a tiež náklady ním vynaložené na speňaženie majetku. Jedná sa o obdobie pred rokom 2005, z uvedeného preto vyplýva, že desaťročná objektívna premlčacia lehota od vzniku škody (žaloba bola podaná v roku 2017) uplynula a žalobcom uplatnený nárok je premlčaný. Súd prvej inštancie podľa odvolateľov nepostupoval správne čo sa týka ustálenia výšky speňaženého majetku s tým, že výška výdavkov pôvodného správcu konkurznej podstaty úpadcu prevýšila hodnotu speňaženého majetku úpadcu a vec následne v časti výroku I. rozsudku nesprávne rozhodol. Žalovaní 1/ až 3/ navyše súdu prvej inštancie vytkli, že sa nezaoberal otázkou odmeny pôvodného správcu vo výške 10% z výťažku z konkurzu, ktorá pohľadávka vznikne v budúcnosti a ako budúca pohľadávka žalovaných bude započítateľná vo vzťahu k podstate, pričom jej výška k okamihu podania odvolania predstavovala sumu 49.790,88 eur (predtým 1.500.000,- Sk). Čo sa týka ďalšieho odvolaním napadnutého výroku rozsudku o náhrade trov konania, žalovaní sú názoru, že pokiaľ dôjde k zmene výroku I spôsobom, že súd prvej inštancie zamietne žalobu v celom rozsahu, majú právo na náhradu trov právneho zastúpenia v rozsahu 100%. V neposlednom rade žalovaní namietli správnosť výroku IV. rozsudku o určení, že žalovaní sú povinní plniť žalobcovi spoločne a nerozdielne. Vyslovili, že ako žalovaní nemohli byť zaviazaní plniť spoločne a nerozdielne, keďže nededili rovným dielom.

12 K odvolaniu žalobcu sa žalovaní 1/ až 3/ písomne nevyjadrili a rovnako žalobca nepodal písomné vyjadrenie k odvolaniu žalovaných 1/ až 3/.

13 Najvyšší súd Slovenskej republiky po prejednaní odvolania žalovaných v rozsahu a z dôvodov v ňom uvedených (ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 a contrario CSP), viazaný zisteným skutkovým stavom (ust. § 383 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaných 1/ až 3/ je čiastočne dôvodné.

14 V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje čiastočne zamietavé rozhodnutie najmä na právnom názore, že žalobca, správca konkurznej podstaty úpadcu Agro Poľnohospodárske družstvo Palín, nepreukázal dostatočne svoj nárok na vydanie finančných prostriedkov úpadcu od dedičov

pôvodne ustanoveného správcu konkurznej podstaty úpadcu, keď neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočnosti, kedy mali byť peniaze z konkurzu pôvodným správcom získané a kedy mali byť vydané nasledujúcemu správcovi. Súd prvej inštancie zároveň dospel k záveru, že sa jedná o konanie o náhradu škody spôsobenú pri výkone funkcie správcu konkurznej podstaty, pričom uplatnený nárok v časti o zaplatenie istiny 21.752,53 eur bol dôvodný. Žalovaných 1/ až 3/ preto v súlade s ust. § 8 ods. 2 ZoKV ako dedičov zomrelého správcu konkurznej podstaty JUDr. Miloslava Pinčáka zaviazal spoločne a nerozdielne na náhradu škody, ktorú úpadcovi spôsobil zomrelý správca konkurznej podstaty pri výkone funkcie tým, že opomenul viesť účet v banke s financiami úpadcu.

15 Žalovaní 1/ až 3/ vo svojom odvolaní namietli (okrem iného) správnosť zisteného skutkového stavu v časti ustálenia výšky speňaženého majetku úpadcu a zároveň mali za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil v otázke vzniku škody spôsobenej úpadcovi správcom konkurznej podstaty v dôsledku porušenia povinnosti viesť účet v banke. Za odvolací dôvod označili dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, podľa ktorého, odvolanie možno odôvodniť len tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam.

16 Podľa § 206 ods. 1 ZoKR v znení účinnom do 31. decembra 2017, konkurzy a vyrovnania vyhlásené alebo povolené pred účinnosťou tohto zákona, ako aj právne vzťahy s nimi súvisiace sa spravujú podľa doterajších právnych predpisov.

17 Podľa § 8 ods. 2 ZoKV účinného do 31. decembra 2005, správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd. Správca má nárok na náhradu výdavkov a na odmenu. Dohody správcu s úpadcom (§ 13 ods. 5 <.) alebo veriteľmi o odmene sú neplatné (8 ods. 3 ZoKV).

18 Podľa § 39 veta prvá Zákona o správcoch v znení účinnom do 31. augusta 2018, advokát zapísaný do zoznamu správcov vedenom podľa doterajších predpisov /ZoKV/ (ďalej len „starý zoznam správcov“) sa považuje za zapísaného do zoznamu správcov vedenom podľa tohto zákona (ďalej len „nový zoznam správcov“).

19 Podľa § 10 ods. 1 Zákona o správcoch v znení účinnom do 31. augusta 2018, peňažné prostriedky podliehajúce konkurzu podľa osobitného predpisu (Zákon č. 7/2005 Z. z. < o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov) správca uloží na účet v banke s označením príslušnej konkurznej veci. Ak správca vykonáva správcovskú činnosť vo viacerých konkurzných veciach, uloží peňažné prostriedky podliehajúce konkurzu podľa jednotlivých konkurzných vecí na samostatné bankové účty.

20 Žalovaní v odvolaní namietli postup súdu prvej inštancie, ktorý z predložených listinných dôkazov ustálil, že sporné pohľadávky úpadcu vo výške 81.580,19 eur (predtým 2.457.685,- Sk) patria do speňaženého majetku úpadcu, zatiaľ čo podľa názoru žalovaných nebolo možné dané pohľadávky zaradiť medzi aktíva majetku úpadcu, keďže sa jednalo o pohľadávky nevymožené. V nadväznosti na namietnutý nesprávne zistený skutkový stav v prejednávanej veci, odvolatelia namietli tiež nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, keď Krajský súd v Košiciach vyhodnotil, že rozdiel medzi hodnotou majetku úpadcu speňaženého pôvodným správcom konkurznej podstaty a hodnotou výdavkov správcu v súvislosti s výkonom jeho funkcie bol kladný, teda hodnota majetku úpadcu prevyšovala hodnotu výdavkov správcu, pričom sumu zodpovedajúcu rozdielu posúdil ako výšku škody, ktorú pôvodný správca konkurznej podstaty spôsobil úpadcovi v dôsledku porušenia povinnosti viesť účet v banke v prospech úpadcu v súlade s § 10 ods. 1 Zákona o správcoch.

21 Odvolací súd po prejednaní veci v prvom rade konštatoval, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo riadne vykonané dokazovanie, a to najmä listinnými dôkazmi tvoriacimi obsah spisu, výsluchom strán sporu a svedkov, z ktorých súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne ustálil skutkový stav v prejednávanej veci, ten ale nesprávne právne posúdil keď vyslovil, že došlo k vzniku škody na strane úpadcu, ktorá mu bola spôsobená pôvodným správcom konkurznej podstaty JUDr.

Miloslavom Pinčákovi v dôsledku porušenia povinnosti správcu viesť účet v banke v súlade s ust. § 10 ods. 1 Zákona o správcoch v znení neskorších predpisov.

22 Vo vzťahu k námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenal, že súd prvej inštancie po vykonaní dokazovania vo veci, otázku ustálenia hodnoty majetku úpadcu po jeho speňažení pôvodným správcom konkurznej podstaty nepovažoval za spornú a spôsob vyčíslenia hodnoty majetku (výšku aktív) riadne odôvodnil vo svojom rozsudku, konkrétne v odsekoch 14, 26 a 28 odôvodnenia rozhodnutia. Z odseku 27 odôvodnenia rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie pri ustálení výšky škody na majetku úpadcu, a teda i celkovej hodnoty majetku úpadcu, vychádzal najmä z listinného dôkazu Správy o doterajšej činnosti - príjmy a výdavky k 28. aprílu 2008, ktorú vyhotovil pre dozorujúci konkurzný súd (Krajský súd v Košiciach) nebohý správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák. Pohľadávky úpadcu vo výške 81.580,19 eur (predtým 2.457.685,- Sk) označené v správe ako „Pohľadávky“ a zaradené medzi príjmy, súd prvej inštancie bezpochyby začlenil do speňaženého majetku úpadcu s odôvodnením, že žalovaní svoje tvrdenie ohľadom spornosti vymoženia daných pohľadávok a ich zaradenia medzi aktíva majetku úpadcu žiadnym konkrétnym spôsobom nepreukázali. V odseku 29 odôvodnenia rozsudku adekvátnym spôsobom objasnil a to poukazujúc na logický záver vychádzajúci z celkového kontextu správy z 28. apríla 2008, vyhotovenej samotným správcom JUDr. Miloslavom Pinčákovi, prečo vznesená obrana žalovaných relevantným spôsobom nespochybnila klasifikáciu daných pohľadávok ako už získaných finančných prostriedkov a nie pohľadávok, ktoré majú byť ešte len získané. Odvolací súd s poukazom na uvedené konštatuje, že žalovaní tvrdenú spornosť pohľadávok žiadnym spôsobom nepreukázali ani v odvolacom konaní. Obmedzili sa len na tvrdenie obsiahnuté v odvolaní, kde namietli nesprávne zaradenie pohľadávok medzi speňažený majetok úpadcu. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto pri prejednaní odvolania nepovažoval túto obranu žalovaných za dôvodnú.

23 Odvolací súd sa však stotožnil s obranou žalovaných, v ktorej namietli nesprávnu aplikáciu ust. § 10 ods. 1 Zákona o správcoch na zistený skutkový stav veci. Súd prvej inštancie sa v prejednávanej veci dopustil omylu v právnom posúdení, a to pre chybnú interpretáciu a následnú aplikáciu citovaného zákonného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu nespĺnil ústavnú a zákonnú povinnosť garantovať obsah základného práva na súdnu ochranu s tým, že takýto chybný postup bude potrebné napraviť spôsobom opätovného prejednania a rozhodnutia veci. Odvolací súd na odôvodnenie svojho záveru o opodstatnenosti námietky žalovaných, týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil, že pôvodný správca konkurznej podstaty úpadcu spôsobil úpadcovi škodu podľa ust. § 8 ods. 2 ZoKV tým, že porušil povinnosť viesť v prospech úpadcu účet v banke v súlade s ust. § 10 ods. 1 Zákona o správcoch, uvádza, že súd prvej inštancie pri skúmaní, či bola úpadcovi (žalobcovi) spôsobená škoda aplikoval na zistený skutkový stav veci ustanovenie § 10 ods. 1 Zákona o správcoch v znení ostatnej novely, t. j. zákona č. 111/2022 Z. z. účinného od 17. júla 2022. V čase vydania rozsudku súdu prvej inštancie napadnutého odvolaním dňa 25. júla 2022, síce už bol v účinnosti zákon č. 111/2022 Z. z., ktorý novelizoval i znenie ustanovenia § 10 ods. 1 Zákona o správcoch do podoby v akej ho na preskúmanú vec aplikoval súd prvej inštancie, avšak podľa prechodných ustanovení novely zákona k úpravám účinným od 17. júla 2022, v konaní začatom do 16. júla 2022, ktoré nebolo právoplatne skončené, sa postupuje podľa predpisov účinných do 16. júla 2022 (ust. § 51 ods. 1 zákona č. 111/2022 Z. z.). Súd prvej inštancie skúmajúc dôvodnosť nároku na náhradu škody podľa § 8 ods. 2 ZoKV bol povinný aplikovať na zistený skutkový stav veci ustanovenie § 10 ods. 1 Zákona o správcoch v znení účinnom v čase pred účinnosťou predmetnej novely. Od okamihu platnosti a účinnosti zákona o správcoch, t. j. od 1. júla 2005, ustanovenie § 10 ods. 1 citovaného zákona nebolo novelizované až do účinnosti zákona č. 111/2022 Z. z. Zároveň podľa § 39 Zákona o správcoch v znení účinnom ku dňu podania žaloby, advokát zapísaný do tzv. „starého“ zoznamu správcov podľa vtedy platného zákona o konkurze a vyrovnaní sa považuje za advokáta zapísaného do tzv. „nového“ zoznamu správcov vedeného podľa aktuálneho zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Na postavenie a konanie správcu konkurznej podstaty úpadcu JUDr. Miloslava Pinčáka vykonávajúceho funkciu správcu v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu v roku 2003 a vedenom podľa Zákona o konkurze a vyrovnaní (v súlade s ust. § 206 ods. 1 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii) sa teda vzťahovala právna úprava Zákona o správcoch. JUDr. Miloslav Pinčák vo funkcii správcu konkurznej podstaty úpadcu bol preto v čase od 1. júla 2005 (od účinnosti Zákona o

správcoch) až do jeho smrti 23. septembra 2015 viazaný právnym rámcom povinností vymedzených mu v súvislosti s výkonom funkcie správcu Zákonom o správcoch. V priebehu rozhodného obdobia ustanovenie § 10 ods. 1 citovaného zákona platilo v znení: „Peňažné prostriedky podliehajúce konkurzu podľa osobitného predpisu (Zákon o konkurze a reštrukturalizácii) správca uloží na účet v banke s označením príslušnej konkurznej veci. Ak správca vykonáva správcovskú činnosť vo viacerých konkurzných veciach, uloží peňažné prostriedky podliehajúce konkurzu podľa jednotlivých konkurzných vecí na samostatné bankové účty.“ Vzhľadom na uvedené, keďže povinnosť správcu konkurznej podstaty viesť v prospech úpadcu účet v banke, na ktorý by správca vložil peňažné prostriedky získané speňažením majetku úpadcu, bola v období od 1. júla 2005 do 23. septembra 2015 viazaná výslovne na konania vedené podľa nového ZoKR na prejednávajúcu vec vedenú podľa predtým platného zákona o ZoKV sa nevzťahuje. Súd prvej inštancie preto nepostupoval správne ak na ustálený skutkový stav veci v procese jej právneho posúdenia aplikoval ust. § 10 ods. 1 Zákona o správcoch, následkom čoho pôvodnému správcovi konkurznej podstaty úpadcu pričítal zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinnosti viesť v prospech úpadcu účet v banke, keďže v súlade so znením Zákona o správcoch, platným v rozhodnom období, správca uvedenú povinnosť nemal.

24 V nadväznosti na uvedené odvolací súd poukazuje na ustálenú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej nesprávny výklad zákona nemá automaticky za následok porušenie práva na spravodlivý proces. Na to, aby bol konštatovaný zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces musí pochybenie súdu presahovať „intenzitu nezákonnosti“, musí ísť o také závažné chyby, v ktorých dôsledkoch už nebude existovať garancia, že daný proces vyústi (resp. má potenciál vyústiť) do spravodlivého usporiadania vzťahov medzi jeho stranami (IV. ÚS 79/2020, III. ÚS 400/2020). Odvolací súd upriamuje pozornosť na to, že i za predpokladu, že by pôvodný správca konkurznej podstaty JUDr. Miloslav Pinčák povinnosť v zmysle § 10 ods. 1 zákona o správcoch porušil a následkom porušenia povinnosti by spôsobil úpadcovi (žalobcovi) škodu, súd prvej inštancie pochybil, keď konštatujúc dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody vo výške 21.752,53 eur v odôvodnení preskúmaného rozsudku dospel k záveru, že žalobcovi bola spôsobená škoda ako následok porušenia povinnosti správcu konkurznej podstaty úpadcu viesť v prospech úpadcu účet v banke a žalovaných ako dedičov správcu konkurznej podstaty úpadcu zaviazal voči žalobcovi na náhradu vzniknutej škody spoločne a nerozdielne.

25 V rámci argumentácie o dôvodnosti nároku na náhradu škody, súd prvej inštancie vôbec neskúmal existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a vzniknutou škodou. Vo vzťahu k samotnému nároku na náhradu škody, Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazňuje, že je nevyhnutnosťou skúmať predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu, ktorými sú porušenie povinnosti, vznik škody, kauzálna súvislosť (príčinná súvislosť) a zavinenie (ktoré sa prezumuje). V prejednávanej veci porušenie povinnosti zo strany pôvodného správcu konkurznej podstaty úpadcu súd prvej inštancie videl v nevedení účtu s financiami úpadcu v banke, zo skutočnosti ktorej vyvodil nemožnosť nového správcu disponovať s finančnými prostriedkami, nevedenie účtu s financiami úpadcu a nemožnosť použiť ich na uspokojovanie veriteľov označil teda súd prvej inštancie za príčinu vzniknutej škody.

26 Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením právnej povinnosti predstavuje ďalší predpoklad úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody. Na tomto mieste odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku žiadnym spôsobom neodôvodnil existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti správcu konkurznej podstaty úpadcu viesť v prospech úpadcu účet v banke a vznikom škody na strane úpadcu, ktorú predstavuje neexistencia finančných prostriedkov úpadcu, napriek údajom uvedeným samotným nebohým správcom v správe z 28. apríla 2008. Preskúmaný rozsudok súdu prvej inštancie je v danej časti nepreskúmateľný, pretože z neho nie možné zistiť ako samotným konaním spočívajúcim v opomenutí povinnosti viesť v prospech úpadcu účet v banke (ktorú povinnosť navyše správca nemal) mohol správca konkurznej podstaty spôsobiť úpadcovi škodu vo výške 21.752,53 eur, zodpovedajúcu peňažným prostriedkom získaným zo speňaženia majetku úpadcu, ktorými mal správca ku dňu jeho smrti disponovať.

27 To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého

súdneho konania, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu síce nevyžaduje, aby na každý argument strany, t. j. aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

28 Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril aj k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze sp. zn. IV. ÚS 115/03. Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

29 Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil a jeho rozhodnutie je navyše nedostatočne odôvodnené vo vzťahu k objasneniu existencie príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti (porušením povinnosti viesť účet v banke, ak by ju aj mal a samotnou neexistenciou finančných prostriedkov) a vznikom škody a tým nepreskúmateľné, čo zakladá vadu konania spočívajúcu v tom, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, s tým, že tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP).

30 Za nedôvodnú považoval odvolací súd námietku žalovaných, že sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal budúcou pohľadávkou, ktorú predstavuje odmena, ktorá pôvodnému správcovi patrí a ktorá podľa nich ku dňu podania odvolania predstavovala sumu 1.500.000,- Sk, nakoľko o odmene správcov a to aj tých, ktorým funkcia správcu v priebehu konania už zanikla, rozhoduje konkurzný súd (§§ 29 a 30 zák. č. 328/1991 Zb.) a takéto rozhodnutie doposiaľ vydané nebolo.

31 Podľa § 470 ods. 1 Občianskeho zákonníka, dedič zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľove dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Ak je viac dedičov, zodpovedajú za náklady poručiteľovho pohrebu a za dlhy podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli, k celému dedičstvu (§ 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

32 V neposlednom rade odvolací súd uvádza, že pokiaľ sa jedná o námietku žalovaných, na základe ktorej spochybňujú správnosť výroku IV. rozsudku súdu prvej inštancie s odôvodnením, že po poručiteľovi (úpadcovi) nededili rovným dielom, preto im súd nemohol uložiť povinnosť plniť žalobcovi spoločne a nerozdielne (odkazujúc na ust. § 511 ods. 1 a 3 OZ), odvolací súd dal za pravdu žalovaným, ktorí nesúhlasili s určením rozsahu dedičskej zodpovednosti jednotlivých dedičov, keďže podľa § 470 Občianskeho zákonníka zodpovedá do výšky ceny nadobudnutého dedičstva za primerané náklady spojené s pohrebom poručiteľa a za poručiteľovi dlhy, ktoré na neho prešli poručiteľovou smrťou. Ak je dedičov viac, zodpovedajú pomerne podľa toho, aký podiel z dedičstva nadobudli. V prípade existencie viacerých dedičov ide o tzv. delenú zodpovednosť. Oprávnená osoba preto môže požadovať splnenie svojej pohľadávky od ktoréhokoľvek z dedičov, avšak len v pomere na neho prislúchajúcom, keďže nejde o solidárnych dlžníkov, teda zodpovednosť každého z dedičov je obmedzená cenou nadobudnutého dedičstva.

33 Odvolací súd nepovažoval za dôvodné odvolanie žalobcu týkajúce sa výroku o náhrade trov konania. Za škodu spôsobenú úpadcovi v konkurznom konaní v dôsledku porušenia povinnosti uloženej správcovi konkurznej podstaty v súvislosti s výkonom funkcie správcu zodpovedá správca konkurznej podstaty podľa § 420 ods. 1 Obč. zák. ako fyzická osoba. Je ho potrebné považovať za osobitný procesný subjekt, ktorý má samostatné postavenie voči konkurzným veriteľom, ako aj voči úpadcovi a nemožno ho preto považovať len za zástupcu úpadcu resp. konkurzných veriteľov. Vzťah medzi

žalobcom a žalovaným nemožno považovať za obchodno-závazkový vzťah podľa § 261 ods. 1 Obch. zák., pretože nejde o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi týkajúci sa ich podnikateľskej činnosti. Výkon správcu podľa osobitného predpisu nie je tiež podnikaním podľa § 2 ods. 1 Obch. zák., hoci samotný správca môže byť podnikateľom (napr. advokátom). Vzhľadom na uvedené podľa názoru odvolacieho súdu nemožno na daný prípad aplikovať § 33 ods. 1 písm. b/ zák. č. 328/1991 Zb., na ktoré žalobca poukazoval. Súd prvej inštancie postupoval správne v súlade s § 262 ods. 1 CSP, keď rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania.

34 Po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd uzatvára, že nedostatky spočívajúce v jeho nepreskúmateľnosti sú takej závažnosti, že mali za následok porušenie práva odvolateľov na spravodlivý proces, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaniach napadnutej časti zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, zachovávajúc aj zásadu dvojinštančnosti konania a vec mu vrátil podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom bude povinný sa opätovne zaoberať naplnením podmienok vzniku zodpovednosti bývalého správcu za škodu (§ 420 Obč. zák., § 8 zák. č. 328/1991 Zb.) a v prípade, že dospeje k záveru o ich preukázaní opätovne posúdiť vznesenú námietku premlčania v súvislosti s prijatými závermi a ďalej posúdiť rozsah dedičskej zodpovednosti jednotlivých žalovaných ako dedičov, vychádzajúc z osvedčenia o dedičstve, vydaného notárom Z. dňa 11. apríla 2016 pod sp. zn. 16D/626/2015 Dnot 237/2015 a ďalej notárkou Z. dňa 25. októbra 2016 pod sp. zn. 24D/313/2016, Dnot 137/2016 a následne vyhotoviť rozhodnutie v súlade s § 220 CSP a opätovne rozhodnúť o trovách konania podľa § 396 ods. 3 CSP.

35 V ďalšom konaní je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 391 ods. 2 CSP).

36 Uznesenie prijal odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (ust. § 393 ods. 2, druhá veta Civilného sporového poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie (§ 419 CSP a contrario).